

Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Mirja Tarnanen

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
OPETTAJANKOULUTUSLAITOS

Monialaiset oppimiskokonaisuudet perusopetuksen opetusosuunnitelman perusteissa

- ✧ ovat oppiaineita eheyttäviä opiskelujaksoja, joiden suunnittelu ja toteutus edellyttää oppiaineiden välistä yhteistyötä
- ✧ tarkastellaan todellisen maailman ilmiöitä tai teemoja kokonaisuuksina oppiainerajat ylittäen
- ✧ opetusta eheyttäviä ja oppiaineiden yhteistyöhön perustuvia opiskelujaksoja, joissa hyödynnetään koulun kaikkea toimintaa, paikallisen ympäristön tarjoamia voimavaroja ja resursseja sekä yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.
- ✧ monialaisten oppimiskokonaisuuksien tavoitteena on kokonaisuuksien tarkastelu ja tiedonalojen yhdistäminen sekä tutkivien oppimisjaksojen välityksellä oppia soveltamaan tietoja ja taitoja ja osallistua yhteisölliseen tiedon rakentamiseen
- ✧ konrektisoivat perusopetuksen toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavia periaatteita ja tukevat laaja-alaisen osaamisen kehittymistä.

(OPH, 2014, s. 31)

Eheyttämistä, monialaisia oppimiskokonaisuuksia voidaan toteuttaa

- ✧ Rinnastamalla eli opiskelemalla samaa teemaa kahdessa tai useammassa oppiaineessa samanaikaisesti
- ✧ Jaksottamalla eli järjestämällä samaan teemaan liittyvät asiat peräkkäin opiskeltavaksi
- ✧ Toteuttamalla toiminnallisia aktiviteetteja, kuten teemapäiviä, erilaisia tapahtumia, kampanjoita, opintokäyntejä ja leirikouluja
- ✧ Suunnittelemalla monialaisia, pitempikestoisia oppimiskokonaisuuksia, joiden toteuttamiseen osallistuu useampia oppiaineita ja joihin voi sisältyä edellä mainittuja eheyttämistapoja
- ✧ Muodostamalla oppiaineista integroituja kokonaisuuksia
- ✧ Kokonaisopetuksena, jossa kaikki opetus toteutetaan eheyttettynä kuten esiopetuksessa

(OPH 2014, s. 31)

Laaja-alainen osaaminen opetussuunnitelman perusteissa

Monialaisten tehtävänä nostaa oppilaiden kokemusmaailmaan kuuluvia ja sitä avartavia asioita:

- Haastaa monenlaisiin
- Vahvistaa tietojen ja taitojen soveltamista käytäntöön
- Vahvistaa osallisuutta ja tarjota mahdollisuuksia olla mukana opiskelun tavoitteiden, sisältöjen ja työskentelytapojen suunnittelussa
- Nostaa esiin oppilaan merkitykselliseksi kokemia kysymyksiä sekä luoda tilaisuuksia niiden käsittelyyn ja edistämiseen

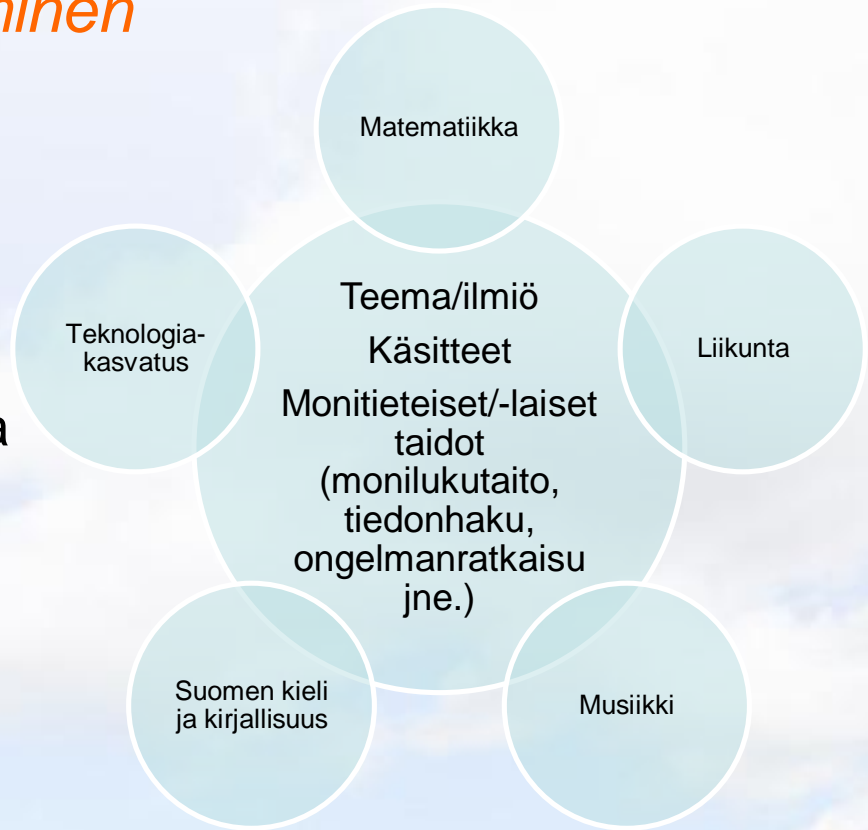
Mikä on ilmiö?

- ✧ **Phenomenon** = something that happens or exists in society, science, or nature, especially something that is studied because it is difficult to understand (Longman dictionary)
- ✧ **Ilmiöperustaisuus:** *Ilmiöitä tarkastellaan kokonaisina, aidossa kontekstissa ja niihin liittyviä tietoja ja taitoja opiskellaan tieteenala-/oppiainerajat ylittäen.*
- ✧ ”Opiskelun tavoitteena on pyrkiä ymmärtämään oppimiseen liittyviä ilmiöitä ja ongelmia. Tällöin tarvitaan kykyä yhdistää toisiinsa erilaisia tieteellisiä teorioita sekä autenttisia arkikokemuksesta nousevia näkökulmia, koska oppimisen ilmiötä ei voi syvällisesti ymmärtää vain yhdestä näkökulmasta.”

Integroiva, monialainen oppiminen

- ✧ Tietoa rakennetaan sosiaalisesti
- ✧ Useita ”oikeita” vastauksia
- ✧ Monialaiset taidot ja käsitteet keskiössä
- ✧ Opettajan rooli on ohjata ja haastaa oppimista
- ✧ Käsitteiden ja ymmärryksen tarkastelua yli oppiainerajojen
- ✧ Tiimityö, itseohjautuvuus ja oman oppimisen säätely
- ✧ Tutkiva, kokemuksellinen, henkilökohtaisuus orientaationa
- ✧ Yhdistää eri oppiainekohtaisia tavoitteita

(Drake & Burns, 2004)

Tutkiva oppiminen (artikkelista Tarnanen, Kostainen, Kaukonen & Toikka)

- ✧ Tutkivassa oppimisessa on kyse
 - yhteisöllisestä tiedonluomisen prosessista, joka muistuttaa tutkimuksen tekemisen vaiheita ja joka edellyttää ja kehittää ongelmanratkaisutaitoja (ks. esim. Pedaste ym., 2015; Pedaste & Sarapuu, 2006).
 - lähtökohtana tutkivan oppilaiden omat ennakkokäsitykset, aiemmat tiedot ja niiden pohjalta kumpuavat kysymykset opittavasta ilmiöstä (Hakkarainen, Lonka & Lipponen, 2001).
 - omakohtainen orientoituminen tutkittavaan teemaan ja havaintojen tekeminen on tärkeää oppimisprosessiin sitoutumisen kannalta.
 - orientaatiovaiheen lisäksi olennaista tutkivassa oppimisessa ovat käsitteellistämisen, ilmiöön soveltuvan tutkimisen, päätelmien tekemisen ja niistä viestimisen vaiheet sekä oppimisen jatkuva arviointi (Pedaste ym., 2015).

Tavoitteet integroiville oppimiskokonaisuuksille – idealista Luovuus – rohkeus - ennakkoluulottomuus

- ✧ Tietojen ja taitojen soveltaminen
- ✧ Itseohjautuvuus
- ✧ Opettajien tiimityö
- ✧ Monialaisten arviointi
- ✧ Oman oppimisen henkilökohtaistaminen
- ✧ Oppimistavoitteiden asettaminen
- ✧ Oman oppimisen reflektointi
- ✧ Laaja-alaisen osaamisen integrointi
- ✧ Monialaisen oppimiskokonaisuuden suunnittelu ja toteuttaminen
- ✧ Yhteistyö eri tahojen kanssa
- ✧ Ilmiön ymmärtäminen, jonka ratkaiseminen vaatii eri oppiaineiden osaamista ja erilaista osaamista
- ✧ Oppimisen ohjaaminen – ymmärrys opettajan roolista
- ✧ Teoreettisen osaamisen vahvistaminen

Muistiinpanot 29.5.2019 Monialaiset 5+5+5

✧ Opiskelijalähtöisyys – opiskelijalle enemmän ”pätösvaltaa”

Ongelmanratkaisua Anttolan hovissa

- ✧ Miten eri oppiaineiden näkökulmasta lähestytään ongelmanratkaisua?